

paper de vidre

www.paperdevidre.tk

nº19 23 de desembre del 2003

PRÒLEG

Rumb a l'illa de Tokelau - *Joan Riambau*

ESCRITS

Tardor – *Genís Cardona*

Cançó de bressol - *Quim Cardús*

Cròniques grises de diumenge – *Rubèn Intente*

Només una veu que parla - *Ricard Mirabete*

Carta a Salman Rushdie - *Guillem Miralles*

De viu en viu - *Carles Miró*

Un minut són 60 segons i 60 síl·labes - *Ferran Peiró*

Estiatge - *F. X. Simarro*

El mat del pastor – *Sr. Polissó*

Bruixa d'hivern - *Lola Ribó*

Catalunya? – *Roger Tudó*

Galetes – *Jordi Ubach*

En la realitat de sobrecàrrega informativa, el paper de vidre és una guia per orientar a través del coneixement específic propi de cada experiència individual, amb escrits amb claredat d'idees, concreció, imaginació, i desimboltura i alegria expositives.

BONES FES TES LLETRES

El 2003 ha estat l'any Paper de Vidre. No per cap commemoració sinó perquè la revista sortia el dia 23 de cada mes del 2003. Entrant al 2004 es trencarà aquesta coincidència numèrica entre data i any.

Hi ha la possibilitat de canviar la data de tramesa de la revista i passar a enviar-la el dia 24 de cada mes per continuar exercint la coincidència amb el nou 2004. Si seguissim aquesta lògica, la revista es podria enviar "només" fins el 21 de desembre del 2010, havent canviat cada any de dia de data de tramesa: 23 (2003), 24 (2004), 25 (2005), 26 (2006), 27 (2007), 28 (2008), 29 (2009) i 21 (2010). L'any 2011 es trencaria la seqüència.

Però com que l'any en què vam néixer, el 2002, no vam pensar en aquestes coincidències i decidirem posar la data d'entrega el 23, optarem per continuar enviant en aquesta data.

Proper numero: 23 de gener del 2004. Podeu enviar ja els vostres escrits.

paperdevidre@hotmail.com

RUMB A L'ILLA DE TOKELAU

Pròleg

per Joan Riambau

Joan Riambau (Barcelona, 1964). Ha treballat en el món de l'edició literària i institucional a Barcelona, Luxemburg i Brusel·les. Ha escrit sobre música i literatura en publicacions com Co&Co, Ajoblanco, Rock de Lux, Rimosis o Discolic. Actualment, col·labora al programa Saló de Lectura de Barcelona TV i al Suplement de Cultura de l'Avui. És autor del llibre *La discoteca ideal del jazz i dels guions de muntatges teatrals Música d'anada i tornada i Fats Jam representats al Teatre Lliure de Barcelona*. També ha traduït els autors R. L. Stevenson, J. M. Barrie, Michel Tournier, Dawn Powell i Greil Marcus.

La primera revista en format electrònic em va arribar a les mans farà uns deu anys dins un disquet. Aleshores semblava la clau d'un nou món, l'eina de la revolució. Ara sona tan antic com les inscripcions als murs de Pompeia, com els manifestos copiats amb ciclostil, com els fanzines fotocopiats, però l'esperit que els animava subsisteix.

És curiós constatar com l'aparició d'internet ha fet que alguns descobrissin amb sorpresa i escàndol l'existència de la pornografia —com si mai haguessin passat pel davant d'un quiosc de la rambla barcelonina—, de la “pirateria” musical i editorial —mai havien enregistrat un disc en un k7 o mai els havia deixat un llibre un amic?— i, sobretot, la presència a la xarxa d'altres maneres d'escriure i de pensar. Potser això és el que més els espanta: imaginar un full infinit en blanc on tothom pot escriure el que pensa. I apareixen nous fabricants de “cànon” —erigits en censors com aquells que establien “Lecturas buenas y malas a la luz del dogma y la moral” (aquest llibre impagable el signava Garmendia de Otaola i es troba a vegades al mercat de Sant Antoni)— i veus que apel·len a la consciència i recorden els deus manaments o el codi penal abans de veure una pel·lícula, llegir un llibre o escoltar un disc. Els més sinistres, però, són els apocalíptics que anuncien que els textos, les imatges i les músiques que circulen per la xarxa es perden en un laberint virtual, ignorats pels usuaris conscients, respectuosos i respectables. A mi, per contra, m'agrada imaginar aquest tràfec intens de paraules, músiques i imatges circulant a través dels cables del telèfon. I si m'entristeix pensar en els milers de llibres que s'esgrogueixen en els magatzems d'editorials de tot el món, en els discos perduts als soterranis de discogràfiques o en el cel·luloide malmès de tresors del cinema, encara m'exalta pensar que aquest full viatjarà en companyia d'altres textos a través del mar virtual rumb a l'illa de Tokelau, com en un relat de Stevenson.

TARDOR

Genís Cardona

geniscardona@hotmail.com ?

Els boscos es tenyeixen dels grocs, marrons i vermells de les fulles seques, es difuminen enmig de boires baixes que escampen de núvols efímers els camps encara verdíssims, lliures de la rosada que molt aviat els pintarà de blanc, ran de matí. La natura evoluciona poc a poc, beu de la fluïdesa viscosa del pas del temps, es torna mandrosa i fins i tot els bolets, amb els seus caparrons foscos i cames llargues sota la molsa, ofereixen una certa resistència, en forma de tímida vegetal, i no gosen tombar-se de panxa al cel.

La creació s'ha aturat al setè dia i el setè dia és un dia de pluja, de tardor, de boires lleugeres. El Sol cobreix el cel en un arc molt simple, molt proper a l'horitzó, un tros d'el·lipse irregular que desperta la curiositat de poques flors. El propi sol recorre aquest tros de blau amb un aire melangiós, nostàlgic dels dies calorosos d'estiu, tapat fins els ulls amb una bufanda d'ocells de volar alegre, guiats per les mateixes línies magnètiques que després, a la primavera, dibuixaran cercles als camps de blat.

L'home que se'u en un roc, vora de l'encreuament de rierols, es distreu comptant les fulles que baixen, empeses per l'aigua encara tèbia. Fa temps que el preocupa una qüestió fonamental: La seva felicitat. Un dia, en un dels marcs més inversemblants que hi pugui haver per a la disquisició filosòfica, en un concert de música rock d'un grup que ni tan sols coneixia, un company pensador li parlà del concepte de la pròpia consciència. Les seves paraules foren, aproximadament, aquestes: "L'home ha pagat un preu molt car per a adquirir consciència de la seva pròpia existència".

L'home belluga els peus i dibuixa cercles a la terra humida. Lluny, a l'altre costat d'un dels rierols, un grupet petit de vaques pastura l'herba, rossegant lènguidament les puntes dels brots més amples. L'home se les mira i es pregunta si aquelles vaques tenen consciència de la seva existència. Possiblement no, reflexiona. Possiblement viuen el present, sense adonar-se del passat que se'n va ni del futur que s'acosta. Molt probablement la seva única preocupació es engolir aquelles fulles mal mastegades, omplir un dels seus estómacs per a regurgitar després, a l'ombra del cobert. L'home intueix que notar l'existència i notar el pas del temps no són res més que dues cares de la mateixa moneda i que, potser, la vida no és més que el camí que fa aquesta moneda quan, molla de llàgrimes, d'aigua i de vi, rodola pel pendent d'una cartolina coberta d'una breu pel·lícula de pols finíssima.

L'home cavil·la molt. Està content d'estimar i de sentir-se estimat: Els pares, la parella, els amics. Està content de no patir fam, ni set, ni fred, ni misèria, cosa que no poden dir molts dels que comparteixen la seva condició humana. Hauria de ser feliç, ell mateix es critica pesadament. Si no tingués consciència del pas del temps, de la seva existència, de la fragilitat de la vida, seria feliç. Si no tingués por del futur, si no sabés perfectament que la condició humana és la de viatjar en el cercle d'una sínia, tan aviat dalt de tot, tocant el cel amb les mans, contemplant els pratets verds, bevent del sol calent, com baix, sota l'aigua, sense poder respirar i sense ofegar-se, amb el cor trencat i els pulmons plens de metralla, si no fos home, si no tingués la capacitat d'escriure aquestes línies, potser seria feliç. Però les escriu, no pot negar-s'hi, ho necessita, necessita veure-les escrites i despullar-s'hi, encara que sigui només una mica. Potser, com diu Sartre, escriure-les és una de les raons de l'existència.

L'home se'u prop de l'encreuament de rierols, amb els peus dibuixant cercles concèntrics i el cel tornant-se fosc amb la posta del sol. Li fa vergonya d'admetre-ho, però aquell darrer raig de sol, aquella fulla que cau de l'arbre roig, aquella petita glopada de nit que s'acosta, donen sentit a tot plegat. La meravella de la contemplació és una meravella també humana, la consciència de la bellesa és tan pura com l'aigua d'aquells rierols. L'home vol justificar aquestes quatre línies, aquesta transgressió filosòfica en una pàgina blanca. De fet, però, no cal que justifiqui res, sap prou bé l'origen de la seu emmirallament: S'ha fet un any més gran.

CANÇÓ DE BRESSOL

Quim Cardús

joaquimcardus@hotmail.com

CANÇÓ DE BRESSOL

al meu nebot Pau en el seu primer aniversari

Lluna plena, aquest vespre, per un sopar...
Pell de nespra, pinyol de glà.
Granotes decoren nenúfars esguardant-te el cap.
La lluna ja s'alça, els teus ulls em diuen que es fa tard.

Hexàgons com d'abella, el teu dolç mirar.
Plors d'alegria, bocins de pa.
Els teus llençols no amaguen les ganes d'aprendre molt.
Però aquesta nit dorm... demà torna el sol.

Un sonall zim-zimeja, sembla distret...
L'alè del cel bufa, fas un gemec.
Passi el què passi, som aquí i no cal tenir por.
Relaxa't i escolta aquest bressol per tu, fet cançó.

Juguem a amagar-nos, darrera el món.
Aquí hi fan guerres... ja veus com som.
Però ningú evitarà que nedem junts entre llibertat.
Ara agafa el son i somnia que nedem entre blat...

CRÒNIQUES GRISES DE DIUMENGE – Divuitena Entrega

Rubèn Intente Soler

mussolblau@hotmail.com

La primera vegada no vam passar de parlar de cinema d'actualitat, dels gustos gastronòmics i, com a molt, d'expressar un cert entusiasme pel joc en què començàvem a enredar-nos sense saber massa què buscàvem. I riure, això sí; vam riure molt, sobretot dels sobrenoms que ens havíem inventat per camuflar la nostra identitat dins la xarxa.

Per ell, jo no era la primera. Havia tingut alguna altra ciberamant, però la cosa no li havia funcionat gaire bé, no n'havia trobada cap amb qui s'hi entengués sexualment, va dir-me més endavant. No podria ser més irònic. Jo, en canvi, era verge, absolutament inexperta en la mecànica del xat, una mica inepte i tot. Però al mateix temps, segons em va fer saber, tenia un to fresc i diferent, no m'assemblava a les altres usuàries. No m'havia corromput pels mals vicis d'una pràctica que sovint es desenvolupa partint de clics reiteratius i sense enginy; clics que esgoten l'emoció i l'encant en molt poc temps. Com desorienten els afalags.

Bé, això en el fons, tan és. En cosa de dues setmanes ja havíem... com ho diria... intimat. Ara que m'ho miro des de certa distància se'm fa encara més estrany que aleshores. No vull dir que en aquell moment em passés per alt la raresa de la situació, tot plegat era impossible. Jo sempre havia estat reàcia a malgastar el temps davant una pantalla d'ordinador, m'havia burlat obertament del cibersexe i de les partides de trivial en connexió, i de cop em vaig trobar abduïda, immersa en aquell medi que sempre havia considerat hostil. Per altra banda, mai no m'havia mostrat tan directa i descarada esboçant desitjos i expressant insatisfaccions personals, però amb quanta facilitat vaig esborrar el costum i vaig perdre'm en aquell registre de pura carnalitat sota la protecció de l'anonimat. De tota la voràgine de situacions que es van anar succeint a partir del moment en que vàrem gosar buscar-nos per segona vegada, no n'hi havia ni una que fos mínimament familiar a la definició que jo tenia de mi mateixa. No; no estava habituada a internet, i tampoc no ho estava a aquella mena d'obscuritat que de sobte em van agradar tant, però potser el que més em va desconcertar va ser el fet de descobrir-me enamorada. No estava habituada a sentir-me'n.

Vaig tenir por, és clar. Vaig pensar en el Josep Maria, en el temps que feia que amb ell no vivia res tan intens com el que estava sentint teclejant i rebent paraules embriagadores quan em posava en contacte amb el meu misteriós amant. I suposo que tots dos vam descobrir que allò no només era sexe frívol per omplir algun petit buit de les fantasies íntimes. En molt poc temps es van esfondrar les bases de la meva estabilitat emocional, fundada -alehores ho vaig veure clar- sobre la renúncia inconscient i un conformisme còmode però descolorit. No vam saber o no vam voler aturar la cosa en aquell punt de petita infidelitat en Arial 12. Vam explicar-nos d'una manera bastant velada els problemes que l'un i l'altre cobàvem en les nostres respectives vides "reals", i en vam tenir prou per adonar-nos que ens trobàvem en situacions força semblants. Teníem edats similars, vivíem tots dos a Barcelona, gaudíem d'una inusual capacitat per entendre'ns profundament amb quatre paraules escrites amb urgència. I el sexe... quin sexe... Tot i ser virtual, podria dir que vaig descobrir-ne el sentit per primera vegada. Ens feia por, però tots dos vàiem clar que calia atrevir-se a desenmascarar-nos, que tan ell com jo havíem iniciat un viatge estrany per la xarxa no per quedar-nos-hi atrapats perennement, sinó per tornar-ne a sortir restablerts després d'haver llimat aquella ombra d'insatisfacció cada vegada més grossa que planava sobre les nostres realitats. Quin gran error.

Prou ho sabia que la trobada podria resultar decepcionant. Tots n'hem sentit a parlar de les grans frustracions que es generen a través d'aquestes il·lusions virtuals. M'imaginava que podia no ser tan guapo com l'havia estat veient i sentint quan estava amorrada a l'ordinador. Vaig tenir més por encara de ser jo qui no respongués a les seves expectatives, però res no em podia aturar. Volia veure'l, mirar-me'l atentament, tocar-lo, fer l'amor, follar-me'l i ser follada per aquell personatge amb tant carisma i encís; tan diferent a l'home que compartia llit amb mi des de feia massa anys.

I sí, finalment vam concertar una trobada, una cita al més pur estil americà. Vam resistir fidels al pacte de no descriure'ns físicament; preteníem allargar la inèrcia juganera fins just l'instant en que finalment ens descobríssim. Un lloc, un element identificador, un dia i una hora, no calia res més. Vam acordar de veure'ns en diumenge al matí, un moment que si bé no responia massa als standards era l'espai de temps en que jo sabia segur que no em caldria justificar res al Josep Maria; fa molts anys que dedica els diumenges a la bicicleta, surt de bon matí amb la colla ciclista i no torna fins les tres o quarts de quatre de la tarda.

Vaig presentar-me al bar del Museu d'Història de Catalunya amb el Le Monde sota el braç, nerviosíssima, gairebé tremolant, però encantada d'escenificar la jugada definitiva. Si tot hagués anat tal com desitjàvem que anés, jo hauria sortit a la terrassa, m'hauria acostat a l'home que estava fent una partida d'escacs tot sol, hauria mostrat el Le Monde amb un gest teatral i li hauria preguntat si com a jugador solitari era avesat a fer-se trampes. Amb el ritual de pel·lícula d'espies consumat, ens hauríem permès deixar anar les emocions contingudes durant molt de temps, esclatant en una riallada istriònica, abraçant-nos o simplement contemplant amb incredulitat el model real que subjeia rera l'espectre virtual. Però res no va anar, ni de lluny, tal com hauria hagut d'anar. Quan començava a creuar l'interior del bar dirigint-me a l'accés a la terrassa, a través de la porta de vidre vaig veure'l assegut davant del tauler d'escacs, prenent un martini blanc -tal com havíem establert- i amb cara d'innegable felicitat. Feia un dia magnífic. Vaig aturar el meu pas en sec i en fer-ho vaig tenir la sensació que s'aturaven també les politges que fan girar el curs natural de la vida. Tot el passat i tot el futur es van esmicolar en aquell instant condensat de present ilògic, infinitament cruel, cínic i descoratjador. L'home dels escacs era el Josep Maria.

En fi doctor, ara ja li he explicat, a grans trets, tot el que li havia d'explicar. Per on li sembla que haig de començar?

NOMÉS UNA VEU QUE PARLA

Ricard Mirabete Yscla

ricard99@ozu.es

NOMÉS UNA VEU QUE PARLA

Bevent silenci de Tancat Per Defunció.
Tot déu, tot home, tota dona és als bars
passant-s'ho bé cardant fil a l'agulla
dels drogadictes alcohòlics que no són anònims.
Hi ha milionaris legionaris de l'agulla:
no follen, no es carden, però s'ho passen bé.
Escolten, parlen, atravessen els carrers.
Arriben, parlen, em roben l'altaveu.
Bevent silenci. Em callo per defunció.
Sóc un arbre solitari que us tapa el bosc.

Nota: Versos escrits a partir de la veu del grup sabadellenc de rock -Tancat per defunció- i de les cançons del seu darrer disc "Bevent silenci". Un brindis pel rock de sempre! La veu del poema és un de tants rapsodes que no poden transmetre llur pensament perquè els televisors del carrer són eixordadors

CARTA A SALMAN RUSHDIE

La seva popularitat va ser una flamarada que es va apagar, Sr. Rushdie, i ara només queda aquell fum tènue i el record que desperta, sorprès. Un recent viatge a Anglaterra m'ha fet repescar el seu cas; tot va començar passejant per una gran llibreria, quan després d'haver-ne fullejat uns quants, decidia – convençut- comprar un llibre. Però no un llibre seu, Mr. Salman. No un llibre seu. I és que sempre he sentit una barreja d'atracció i repulsió quan he tingut un llibre seu a la vora: li reconec. I tot és per la maledicció que li va caure a sobre, aquesta mala llet desbocada que temo que se'm transmeti inexplicablement com a lector del llibre maleït. Quina tonteria, no? Doncs, tal com li dic, és així. Recentment, vaig tenir ben a prop el seu famosíssim Els versicles satànics, en edició de butxaca (16,00 Euros) i no vaig poder. Altre cop, la lluita entre la repulsió i l'atracció, i com a vencedora – somrient-, la paràlisi. Ho vaig intentar, Mr. Salman. I no vaig poder comprar-lo!. Permeti'm: és escabrós i em regira l'estómac pensar en la seva situació: aquesta sensació m'ha tornat a venir llegint el llibre de Martin Amis que finalment vaig comprar aquell dia d'octubre a Birmingham: Visiting Mrs. Nabokov n'és el títol. A Martin Amis -i canvio de protagonista, ara- el trobo divertit i interessant, ja em va agradar llegint-lo en català, a Experiència, la seva biografia novel.lada, i ara m'agrada descobrir-lo en anglès, barallant-m'hi. Veig que Amis és punyent i incisiu, és divertit, però no repelleix, és concís i brillant, no troba Mr. Salman?. Amis és culte, ha llegit clàssics a manta, però escriu –sense prejudicis intel.lectuals- de qualsevol cosa que l'interessi: de tennis i Martina Navratilova, dels Rolling Stones, del campionat d'escacs Karpov vs Kasparov, de Graham Greene, de John Lennon, de la convenció republicana que proclamava candidat George Bush pare (1988), de les llibertines costums de Cannes, de Madonna i d'Isaac Asimov. I també del seu cas, Sr. Rushdie. I així és com l'he recordat, tot fent un zoom als anys vuitanta quan jo descobria el món, i –entre altres coses- recordo com Magic Johnson declarava ser portador del Sida.

Sàpiga, Sr. Salman, que a banda de ser-li enviada per correu, aquesta carta també serà publicada. Li ho dic perquè vull fer un incís i dirigir-me per un moment als lectors: Els versos satànics va aparèixer publicat l'any 1988, i el dia 14 de Febrer del 1989, l'Ayatollah Khomeini (el líder de la revolució islàmica a l'Iran) llançava la famosa fatwa, amb la qual maleïa de per vida l'escriptor Salman Rushdie i l'"obligava" a passar la resta de la seva futura vida, amagat, avergonyit, tancat. El tancava a la presó. No puc valorar aspectes de la novel.la que blasfema, Sr. Salman, perquè no l'he llegit. Però crec que és sa i útil per analitzar aquest cas, no saber res de la seva novel.la. Sí, què més dóna sobre què blasfemava el seu llibre? Quina importància té el tema? Davant un cas particular, de què serveix fer un brillant discurs del conflicte entre l'occident judeo-cristià i el tercer món musulmà? No, tampoc vull erigir-me en defensor de la llibertat d'expressió a ultrança, tampoc. No. No cal, ni té sentit: la llibertat és una paraula bonica però té trampa: si la pronuncio amb ànim justicier, la llibertat pròpia implica la de l'altre per fer el que vulgui, i no vull anar a parar aquí. Vull parlar i interpel.lar –evitant qualsevol messianisme- a una mena de sentit d'humanitat, una cosa intrínseca impregnada de sentit comú que hauria d'uniformitzar el món, més enllà dels pensaments individuals. Però és difícil creure-hi, cregui'm, en això. És malauradament impossible deixar oberta encara una porta a l'esperança, i allunyar-se de paraules benintencionades com solidaritat i diàleg, cada cop més exteses, i cada cop més buides. I sobretot, no el vull fer sant, Mr. Salman, perquè això el perjudicaria més, de veritat. Hi ha -i hi haurà- qui pateix més que vostè, que malgrat les dificultats òbvies de la seva situació (certament poc comparable a res), també pot gaudir de comoditats i alguns luxes. Molt em sembla, Mr. Salman, que, sigui on sigui, la vida d'alguna gent és miserable. La vida d'alguns és miserable perquè la vida d'uns pocs és encara més miserable. I tot és una roda: aquí o allà, si jo sóc miserable, perquè he de permetre que algú altre no ho sigui?

DE VIU EN VIU

Carles Miró

miralmiro@

Dijous, 18 de desembre. Diu que hem d'anar a la sala d'anatomia de la Reial Acadèmia de Medicina a parlar de l'any literari que s'acaba i a dir alguna cosa de l'any que ve. És la celebració del tercer aniversari de la revista electrònica Lletra, de la UOC. S'han triat vuit «doctors» (cap en medicina i la majoria, em penso, sense cap doctorat) per fer la feina anatòmica. Jaume Subirana, director de Lletra i presentador de l'acte, insisteix que si es parla d'anatomia és en el sentit de «ciència que té per objecte l'estudi de la forma i de l'estructura dels éssers vius en relació als òrgans que els constitueixen». Però, inevitablement, tothom pensarà en una altra accepció; en la de «tècnica quirúrgica utilitzada per dissecar o separar les estructures dels éssers orgànics, per descobrir-ne la situació o fer-ne una extracció». I, amb més raó, perquè la sala on es duu a terme l'acte és una aula de dissecció. És una sala oval, amb grades de pedra i, al mig, la taula de dissecció, que és un tros de marbre còncau, que té aquesta forma perquè tots els sucus que anessin sortint del cadàver que s'hi obria a sobre es concentrassin al mig; i, al mig de la taula, encara hi ha el forat per on desaguaven —és un dir— tots aquests fluids.

L'acte comença a les set. Presentació i dos o tres minuts perquè cada participant parli, en una primera ronda de l'any 2003, i en la segona de l'any 2004. El llibreter virtual (porta llibres.com) Xavier Agulló parla dret, micròfon en mà; està acostumat a fer presentacions de peu dret, utilitzant el Power Point. Els altres parlem arrapapats en un seients de fusta tallada dignes d'un cardenal, sense la més mínima intenció d'aixecar-nos, menys el Màrius Serra, que en un moment donat es posa dret per cantar —o, més aviat, dir rítmicament— un rap fet amb els noms d'autors catalans indiscutibles. El llibreter i l'editor (Ernest Folch) sembla que són els que veuen les coses amb més bon color. Màrius Serra, que ens diu que el seu programa Alexandria (Canal 33) es consolida, també té ànims, encara que no s'està d'avisar de certs riscos (ara que cada cop es dona més el cas que l'autor autotradueix els seus llibres al castellà hi ha el risc que el català es percebi com un eco innecessari, quan es pot escriure «directament» en castellà). Els altres cinc fa més l'efecte que s'esforcen a no veure-les gaire negres: Joan-Josep Isern, crític i responsable de la base de dades de premis literaris, ens esgarrifa amb la quantitat de premis —més de mil— que es donen per any («i, per ara, no se sap de cap premi que no s'hagi donat perquè no s'hi hagi presentat ningú», diu); l'escriptor Biel Mesquida dictamina que l'any ha sigut molt pobre, que ha vist massa llibres d'entreteniment, massa literatura barata; jo parlo de weblogs i, per tant, puc dissimular; Dolores Oller reivindica els bons escriptors catalans hi ha, però que ho tenen cru; Francesc Parcerisas és el director de la Institució de les Lletres Catalanes, repassa la feina feta, però no pot pas fer veure que està exultant.

¿Interessa tot això als lectors corrents? ¿No hi ha una tendència excessiva entre la gent del gremi de la lletra a magnificar els seus problemes i a oblidar-se que no hi ha un món exterior? Doncs d'aquestes coses són justament de les que NO parlem quan, acabat l'acte, passem a fer una copa de cava; perquè quan es passa a la copa, tant en el gremi de la lletra com en tots els altres, el que toca és explicar-se xafarderies i oblidar-se que hi ha un món exterior. El lloc on intentem la intoxicació alcohòlica, un pèl airejadet per estar-s'hi gaire estona un vespre de desembre, em diuen que és el claustre de la Casa de la Convalescència. ¡Si estem convalescents és que encara som vius! Amb diferències: n'hi ha que fan la viu-viu i d'altres que són vius de mena, uns vius rematats.

UN MINUT SÓN 60 SEGONS I 60 SÍL.LABES

Ferran Peiró iPuig

annaferran@hotmail.com

UN MINUT

Aprendrem de la veritat,
però la vida
ens ha guardat
la mentida.

Coneixerem també l'engany
fet a mida.
Any rera any
mai no oblida.

I un cop alliberats de pors,
amb roja sang
veurem amb plors
un poble al fang.

ESTIATGE

F.X. Simarro

e-mail

ESTIATGE

Sequera de mots.
A cap lletra plau fructificar.
Plou aridesa.
Germina l'absència en la planura del blanc!
S'endevinen lluny les descàrregues eclèctiques.
Com escollir del no res?
Diferents cortines de silenci,
formen un cos que no escriu.

La ploma polsosa, passeja expectant.
Ensuma l'aire,
en la tarda calitjosa d'estiu.
L'altiplà de la taula, s'ha esquarterat.
Quarter mut de volums clavats
en prestatges dòcils.
Dormen la pau. Pous de lletres.

EL MAT DEL PASTOR

Sr. Polissó

SrPolisso@hotmail.com

(*J'suis l'pornographe, du phonographe, le **polisson** de la chanson. G.Brassens*)

EL MAT DEL PASTOR

Pasturant un mar d'ovelles,
l'horitzó d'aquest ramat
és un pastor.
Amb la boina, i el bastó
ablanint llana d'aquelles.

Assumint feix de rampoines
es planta al vell mig del camp,
conscient s'atura.
Litúrgia de cirurgia
i anuncia al gos d'atura:

"Deixa-les 'nar,
que jo esdevinc a la fi
salvatge d'alta costura."

L'animal, cerimoniós,
essent ca de mal auguri,
replica: "Jau,
pastor, jau, enyorant por,
en algun pútid tuguri."

I és que en el fons,
i no cal tant en el fons,
som carn d'esperit espuri.

Quelcom corromp.
Corrompompero, corromp.

BRUIXA D'HIVERN

Lola Ribó

lolaribo@hotmail.com

BRUIXA D'HIVERN

Sóc invisible,
incorpòria i confident.
Només tangible
en els teus somnis
que reclamen impacients
un espai en cos i ment.
Conscients.

Ens mirem.
I riem.

El fum que ens separa,
matèria etèria
entre tu i jo,
desdibuixa la nostra
secreta realitat.
I discreta s'enlaira
com una bruixa d'hivern.

Sabem.
I callem.

Cos a cos,
poc a poc,
ens acostem:
una mà, una mirada,
avui m'esperes
a les quatre de la matinada
i comproves, content,

que sóc visible,
sóc corpòria i confident.

QUÈ T'ALLUNYA?

CATALUNYA?
Roger Tudó Galí
era13@eresmas.com

GALETES

Jordi Ubach

-Ja és tancat. Si us plau –fa l'home des de darrere el mostrador, assenyalant la porta amb un gest de cap.

-Només volia un paquet de galetes. –diu l'Ignasi, apuntant amb el dit un prestatge que és a tocar. Ha entrat al colmado a comprar un paquet de galetes, i després de tancar la porta al seu darrera amb delicadesa, el petit grupet de persones que són a la botiga, s'han girat i se l'han quedat mirant. Tots són dones, a part és clar, del dependent, un home cap a la cinquantena, vestit impecablement i que duu penjat un devantal d'un blanc insultant i que li amaga la panxa. Aquest home és qui, després de mirar-lo uns segons, hatornat a parlar.

–Tenim tancat, oi que em faràs el favor? –i repeteix el cop de cap.

-Perdoni, però es que a mi no m'ho sembla pas. I jo només vull...

-Ho sento –repeteix el botiguer- , però és tancat.

-No tot és el que sembla –fa una clienta.

-És tancat. No t'ho penso tornar a dir –fa l'home, amb un to brusc, amenaçador.

-Però si hi té clientes...

-Això no és el teu problema.

-La porta bé que era oberta...

-Tancat!

-Oh senyor!, per què no avises la policia? –li diu al dependent una dona morena d'uns quaranta cinc anys.

-Per favor! –diu l'Ignasi.

-Potser si que ho faré –diu l'home, i dirigint-se-li a ell-. Vols que l'avisi?

-Faci el que vulgui –diu ell, i fa per acostar-se al mostrador. Aleshores comença a sentir-se un murmureig, primer de fons, i immediatament puja de to fins que se sent cada paraula. “...va borratxo!... compte... si va tort... fa por... per què no el fa fora?”

Ara l'Ignasi és davant el mostrador. L'envolten les clientes, algunes de les quals, no s'atreveixen a mirar-lo a la cara. Quan ell, però, mira el dependent, alçen el cap de seguida. Posa una mà sobre el mostrador, entre els dits hi subjecta un bitllet. I clavant uns ulls quasi desafiants, diu:

-Em posarà aquest paquet de galetes?

-No –contesta el botiguer, tranquil. I afegeix encara-. O ben mirat potser si, que ho faré.- I surt de darrere el mostrador i se li atança amb un parell de passos. L'Ignasi enretira la mà del mostrador, encara amb el bitllet entre els dits.

–N'estic cansat, de tu, saps? –diu el botiguer, plantat al seu davant.

–O te'n vas ara mateix, o rebràs!, després no em diguis que no te avisat.

-Que rebré? –fa ell, amb un to xulesc i cada vegada més atrevit, i encara amenaça: -de vostè i qui més?

-D'acord, t'ho has guanyat, imbècil! –i quan tot just ha acabat de dir això, el dependent l'engrapa pel coll de la camisa, i comença a empènyer-lo cap a la porta.

Ell intenta desfer-se'n, però aquell home el guanya tant en massa corporal com en alçada, i ell, per més que ho intenta de totes maneres, no aconsegueix desenpallegar-se'n. A mida que avancen, les clientes, que fins aquell moment se'ls havien quedat mirant, atemorides, comencen a seguir-los. Quan definitivament comproven que el dependent el té ben agafat, elles també s'envolten, i tornen a fer comentaris. Ara sembla que s'han animat de cop i volta, perquè una alegria boja es reflexa en les seves cares. No han arribat a la porta, que ja criden, insultant i amenaçant a la vegada que unes ganyotes estranyes se'ls hi dibuixen als rostres. Una de les clientes, d'uns quaranta anys i tenyida de rossa, i que sembla la més atrevida i descarada, fa un parell de passos endavant fins on és ell, i li llança una escopinada que li va a parar a la cara.

Ell s'eixuga la saliva amb la màniga de la camisa, mentre diu, alçant tot el que pot la seva veu entre

totes les altres:

-Però què he fet?, jo només volia un paquet...

-És clar!, ara te'l done'm, el paquet! –cria el botiguer. Les clientes esclaten en un riure obsè i joiós. Riuen amb força l'acudit del seu heroi.

-Per favor... –la frase s'interromp quan un cop de puny sec peta sobre la seva galta esquerra. I aquest primer cop, caigut de vés a saber on, com si fos un pròleg tant interessant que anima a seguir endavant, provoca el deliri col·lectiu de les altres clientes.

Sempre sense perdre el somriure dels llavis, l'empenyen definitivament al carrer. Les cames li tremolen, trontollen. Amb les mans fent-li d'escut, es protegeix de la pluja de cops que ja cau de tots costats. De tant en tant encara sent el contacte fresc i llefiscós de l'escopinada de la dona tenyida de rossa. Però ara ja no s'eixuga, sembla fins i tot que la lleugera frescor humida de la saliva femenina l'ajuda a resistir l'emvat. Els cops i patacades van acompanyats d'insults, com si sense un cop no hi pogués anar un insult, i a l'inrevés.

-Ee...jo nom... galetes... –aconsegueix dir encara, regalimant sang pels llavis i una cella.

-Mira'l, ens segueix insultant!, no en tens prou, encara?, quin fill de puta! –cria una dona gran, amb una bossa del pa penjada al braç.

I com si el comentari de la vella no hagués si no renovat les energies, totes les clientes carreguen forces i l'aconsegueixen tombar definitivament a terra. El cap li pica amb tanta violència a terra, que alguns dels pocs vianants que passen per l'altra vorera es giren per veure què passa. La majoria segueixen endavant, d'altres s'aturen per veure com acaba la cosa.

El dependent, sense que ningú el vegi, s'allunya del grup i va a seure a la vorera. Esbufega i s'eixuga unes gotes de suor que li rajen pel front, després es treu un paquet de cigarrets de la butxaca de la camisa, en tria un i l'encén.

L'Ignasi perd el coneixement. Les puntades cauen indiscriminadament sobre el seu cos inert i flexible. Aleshores, la dona rossa, que s'havia quedat una mica apartada i com pensativa, se li acosta. En aquell moment hi ha un petit interval, una treva. Les altres clientes es fan enrera per recuperar l'alè. Quan la dona rossa es a l'alçada de la seva cara, a la dona li ve un riure histèric i inquietant. Sense apartar la vista del seu rostre, es descorda els pantalons i se'ls abaixa, de seguida es deixa caure les calces blanques i suades, s'obre de cames i s'ajup impúdicament sobre el seu rostre ensangonat i salivós. Encara eixarrancada, deixa anar una abundant riuada de pipi. Quan ja no raja més líquid, s'ajup encara més fins a contactar amb la cara xopa, refregant el cul sobre els seus llavis. Les clientes somriuen d'una manera estranya, la dona rossa riu encara, amb una barreja d'histerisme i un plaer immens. El botiguer llança el cigarret a terra a mig fumar, s'aixeca de la vorera, i s'acosta fins a la rotllana que formen les seves fidels clientes.

-Ja en té prou... crec que... –diu amb un fil de veu, i tremolant-li el llavi inferior. El seu rostre està seriós. Les clientes se'l miren, deixant de somriure. Mentrestant la dona rossa s'incorpora i s'apuja les calces i els pantalons amb rapidesa. A poc a poc comencen a entrar al colmado, no sense algunes retisències, sobretot de la dona més vella.

-Heu vist quin cop li he donat al nas?, segur que li he trencat, ha fet un crec, segur!

-I tant!, i ha caigut en rodó, el desgraciat! –fa una altra clienta, tota divertida.

-Ai, ai!, com m'ha posat! –riu la dona rossa, rasant-se el cul-, em sembla que encara porto saliva!

Al carrer, l'Ignasi es desperta a poc a poc. La sangcoagulada que té als ulls li impedeix de veure-hi clar. El cap li fa mal, les orelles, el nas, l'estómac, les cames... tot el cos és dolor. Darrere seu sent un soroll constant. Amb grans esforços aconsegueix girar-se cap a un costat. Encara no a un pam del seu cap torturat, pot veure com passen els cotxes. Passen a poc a poc, procurant no tocar-lo.

Alguns conductors, en passar pel seu davant, fan sonar el clàxon. Ell, però, amb prou feines si sent res. Però hi veu el suficient per distingir les cares dels conductors, algunes curiosament molt irades, i els seus llavis que es dibuixen ben clarament:

“Borratxo!... per sobre li hauriem de passar!”.